

Børne- og undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Helsingør d. 17. marts 2023

Ansøgning om retten til at udbyde merkantil studentereksamen (HHX) og teknisk studentereksamen (HTX) i Helsingør Kommune fra optageåret 2024 og med start i skoleåret 2024-25.

Helsingør Gymnasium søger hermed om retten til at udbyde merkantil studentereksamen (HHX) og teknisk studentereksamen (HTX) i Helsingør Kommune fra optageåret 2024 og med start i skoleåret 2024-25.

Ansøgningen skal ses på baggrund af U/Nords ønske om at nedlægge udbuddet af HTX i Helsingør fra optageåret 2024 og udbyttet af den dialog som Helsingør Gymnasium har ført med U/Nord, hvor U/Nord har tilkendegivet, at fremtiden for HHX i Helsingør også er ganske usikker.

I det følgende vil vi kort opridse baggrunden for ansøgningen, de processer, Helsingør Gymnasium har indgået i, for at bevare uddannelsesdækningen i Helsingør Kommune i skoleåret 2022-23 indtil dags dato, for at afdække grundlaget for udbuddet af HHX og HTX i Helsingør og endelig for at underbygge vores ansøgning om at få retten til at udbyde HHX og HTX på Helsingør Gymnasium.

Ansøgningen er vedlagt et bilag, der giver talmæssig belæg for, at der efter vores opfattelse er grundlag for at drive mindre udbud af HHX og HTX i Helsingør, hvis det sker i kombination med den stx-uddannelse, som vi udbyder for nuværende på Helsingør Gymnasium.

Uddannelsespolitisk baggrund

En central uddannelsespolitisk målsætning er udbredelse og bevarelse af uddannelsesdækningen i hele Danmark. Den målsætning er typisk i brug, når tyndt befolkede dele af Danmark kæmper for at en rimelig uddannelsesdækning, herunder at de unge mennesker, som skal vælge uddannelse, har mulighed for at komme til forberedende uddannelser, erhversfaglige uddannelser og gymnasiale uddannelser inden for en rimelig rejsetid.

Udfordringen med uddannelsesdækning i Helsingør (Danmarks 14. største by) er et produkt af mange faktorer, og vi vil kun indirekte komme ind på, hvorfor de unge i Helsingør nu står i situation, hvor de fra 2024 ikke kan søge om optagelse på HTX i Helsingør og forventeligt også om optagelse på HHX.

Det vil give alle potentielle elever til HHX og HTX en rejsetid, der efter vores opfattelse er alt for lang. Hvis eleverne fra 2024 bor på Helsingør Station, har de kun en rejsetid på minimum 35 minutter til HTX og minimum 45 min til HHX, hvilket de færreste af eleverne må forventes at gøre. De vil nemlig skulle rejse til U/Nords udbud af HTX og HHX i Hillerød.

Endvidere vil nedlæggelse af de to erhvervsgymnasiale udbud i Helsingør bidrage til en udvikling, hvor flere (og typisk elever fra uddannelsesfremmede hjem) ikke søger en ungdomsuddannelse og til en yderligere øget søgning mod de to stx-gymnasier (Helsingør og Espergærde). Ingen af de ovennævnte udviklinger er i et uddannelsespolitisk perspektiv ønskværdige.

Afsøgning af samarbejdsmuligheder i Helsingør

Helsingør Gymnasium har siden medio november 2022 været inddraget i en proces, hvor vi har søgt at bidrage til, at uddannelsesdækningen bliver bevaret i Helsingør Kommune.

Initiativet til den proces har været U/Nords.

U/Nord har i efteråret 2022 orienteret Regionsrådet om, at U/nord påtænker at nedlægge udbuddet af HTX i Helsingør med sidste optag i 2023. Nedlæggelse af HTX-udbuddet i Helsingør begrundes med U/Nords økonomi (et større millionunderskud i omegnen af 6 mio kr. pr. år i Helsingør) og for ringe kvalitet i uddannelsen pga. en elevvolumen, der ikke giver tilstrækkeligt gode betingelser for at skabe god uddannelse.

Som led i den proces er Helsingør Gymnasium som medlem af Gymnasiesamarbejdet Nordsjælland blevet hørt om U/Nords påtænkte nedlæggelse af HTX-udbuddet i Helsingør. Vi har på Helsingør Gymnasium i vores høringssvar tilkendegivet, at vi ikke synes, at nedlæggelse af HTX-udbuddet i Helsingør er den rigtige vej at gå for de unge i Helsingør Kommune. Vi har naturligvis forståelse for, at U/Nord også skal drive en økonomisk forsvarlig drift, og det kan jo betyde, at bestyrelsen i U/Nord samlet set vurderer, at udbuddet HTX i Helsingør ikke kan bevares.

Helsingør Gymnasiums løsning, som det fremgår af vores høringssvar, er, at vi på Helsingør Gymnasium stiller os til rådighed som udbydere af såvel HTX som HHX, såfremt U/Nord får opfyldt deres ønske om at nedlægge udbuddene i Helsingør. Det gør vi alene for at bevare uddannelsesdækningen i Helsingør og dermed for at give de unge i Helsingør Kommune gode muligheder for at tage en ungdomsuddannelse.

Regionsrådet skal senere i dette år tage stilling til U/Nords ønske om at nedlægge HTX i Helsingør.

Sideløbende med processen i Regionsrådet om nedlæggelse af HTX i Helsingør (ultimo november 2022) har U/nord kontaktet Helsingør Gymnasium for at drøfte mulighederne for et samarbejde om HTX/HHX og senere alene om HHX.

Ledelsen på Helsingør Gymnasium har haft 3 møder med U/Nord v. Direktør Flemming Zachariasen, hvor vi har afdækket mulighederne for at samarbejde.

På møderne har vi konstateret, at vi grundlæggende er enige i den uddannelsespolitiske ambition om en solid uddannelsesdækning. Vi er også enige om, at vi som skole (Helsingør Gymnasium) og uddannelseskonsortium (U/Nord) har forskellige syn på, hvad en solid uddannelsesdækning er, og hvordan man samarbejder om denne.

Om det første kan vi konstatere, at vi på Helsingør Gymnasium ikke er enige i vurderingen af, at det ikke kan lade sig gøre at skabe et fagligt bæredygtigt uddannelsesmiljø på HTX i Helsingør. Vi er på Helsingør Gymnasium heller ikke enige i, at det er en farbar løsning på nedlæggelsen af U/Nords udbud i Helsingør, at de unge kan tage toget til Hillerød.

Efter møderækken mellem U/Nord og Helsingør Gymnasium er vi blevet indkaldt til møde af borgmester Benedikte Kiær for at drøfte uddannelsesdækningen i Helsingør.

På mødet i uge 6 mellem Helsingør Kommune, U/Nord og Helsingør Gymnasium drøftede vi forskellige modeller for at bevare uddannelsesdækningen i Helsingør uden at komme frem til en løsning, der bevarede uddannelsesdækningen og fandt opbakning hos mødets deltagere.

Efterfølgende har U/Nord taget initiativ til, at Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) har indkaldt Helsingør Kommune, U/Nord og Helsingør Gymnasium til møde om uddannelsesdækningen. Det møde afholdt vi d. 28. februar 2023.

På mødet fremlagde U/Nord deres beslutningsgrundlag for nedlæggelse af HTX-udbuddet og annoncerede, at den hidtidige placering af U/Nords udbud af HHX (med tilhørende EUD) snart blev hjemløse, fordi den hidtidige adresse på Rasmus Knudsens Vej pga. manglende vedligeholdelse ikke var rentabel og ville blive sat til salg i foråret 2023.

U/Nords løsning på udfordringen med at sælge egne bygninger er, at Helsingør Gymnasium indgår en underleverandør-aftale med U/Nord, hvor institutionerne deler indtægterne ligeligt, og Helsingør Gymnasium får ansvaret for elevernes studiemiljø, udgifterne til bygningsdrift- og vedligehold og en forventelig del af det hidtidige underskud på U/Nords udbud af HHX i Helsingør. På mødet annoncerede U/nord tillige, at de, såfremt de ikke fik en tilfredsstillende samarbejdsaftale med Helsingør Gymnasium, ville flytte begge de erhvervsgymnasiale udbud i Helsingør til deres eksisterende udbud af HHX/HTX i Hillerød.

Formanden for bestyrelsen på Helsingør Gymnasium afviste eksplicit på mødet d. 28. februar den af U/Nord foreslåede model med henvisning til såvel indholdet som den forudgående proces, hvor U/Nord har skiftet position og argumenter. Den labilitet er ikke befordrende for et tillidsfuldt samarbejde.

Afsluttende har bestyrelsen på Helsingør Gymnasium medio marts ifm. møderne mellem Helsingør Gymnasium, U/Nord, Helsingør Kommune og STUK igen drøftet, hvordan Helsingør Gymnasium kan bidrage til at løfte vores opgave med at bevare uddannelsesdækningen i Helsingør Kommune.

Bestyrelsen på Helsingør Gymnasium vil fortsat gerne bidrage til uddannelsesdækningen. Vi er forpligtet herpå i institutionsloven, og der er fuld opbakning i bestyrelsen til den landspolitiske ambition om uddannelsesdækning i hele Danmark.

Det er efter bestyrelsens vurdering dog ikke en farbar vej, at vi på Helsingør Gymnasium skal indgå i en underleverandør-aftale med U/Nord, hvor vi med administrationen af HHX-delen af udbuddet ikke lever op til en rimelig uddannelsesdækning for de unge i Helsingør Kommune, og hvor vi ikke kan styre dele af vores skole og alene vil påtage os en del af et større økonomisk underskud. Det vil være stik imod de forventninger, som STUK mv. kan stille til os som statslig selvejende institution om, at vi bedriver en ansvarlig økonomisk drift.

En yderligere komplikation ift. en samarbejdsaftale, hvor U/Nord bevarer udbudsretten, er, at U/Nord ift. gymnasiale og erhvervsfaglige uddannelser har været på vej til at flytte udbuddet ud af Helsingør fra før kommunalvalget i 2017. Økonomien har ifølge U/nord selv været presset gennem lang tid, og som ansvarlig bestyrelse og ledelse af Helsingør Gymnasium kan vi ikke indgå i et samarbejde om udbud af ungdomsuddannelser med en

samarbejdspartner, der gentagne gange og så eksplicit truer med at lukke udbuddene i Helsingør ned.

Bestyrelsen har ved møder med Helsingør Kommune og U/Nord og ved møde ml. Helsingør Kommune, U/Nord og STUK klart tilkendegivet, at vi gerne vil bidrage til uddannelsesdækningen ved at overtage HHX-/HTX-udbuddet fra U/Nord med virkning fra optageåret 2024. På den måde giver vi på Helsingør Gymnasium også en hjælpende hånd til U/Nord, der vil mindske deres store underskud på uddannelserne i Helsingør.

Afdækning af grundlaget for udbud af HHX og HTX i Helsingør

For at underbygge vores ansøgning om at udbyde HHX/HTX har vi analyseret data for elever i Helsingør Kommune, der i perioden 2018-2022 har søgt henholdsvis HHX/HTX ved U/Nords udbud i Helsingør og de unge, der har valgt at søge de to uddannelser uden for kommunen. Data er trukket fra uddannelsesstatistik (BUVMs datavarehus).

På Helsingør Gymnasium har vi naturligvis kun en interesse i at udbyde uddannelser, som der er et fornuftigt grundlag for.

Datamateriale fra Uddannelsesstatistik (BUVM's datavarehus)

Tilgang HHX	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
HHX efter bopælskommune	59	53	72	63	52
HHX U/NORD	31	26	30	31	30

Tilgang HTX	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
HTX efter bopælskommune	35	61	46	36	34
HTX U/NORD	23	31	37	19	19

Data viser en stabil søgning på ca. 30 elever til U/Nords udbud af HHX i Helsingør fra 2018 til 2022. Søgningen til HTX er gennem perioden først stigende og derefter faldende til ca. 20 elever i 2021 og 2022.

I samme periode er søgningen mod henholdsvis HHX og HTX til U/Nord og andre tilbud fra unge i Helsingør Kommune stabil for HHX med ca. 2 klasser fra 2018 til 2022, mens HTX stiger frem mod 2020 for at genfinde niveauet på ca. 1 klasse i 2022.

Konkluderende er det vores opfattelse, at der kan udbydes HHX og HTX i Helsingør Kommune med den nuværende elevsøgning, og det vil kun kræve en mindre stigning i antallet af ansøgere til HTX, før begge uddannelser kan udbydes og oprettes med en klasse hver.

Helsingør Gymnasiums bud på en løsning

Institutionsloven åbner ikke umiddelbart mulighed for, at Helsingør Gymnasium som alment gymnasium kan udbyde de erhvervsgymnasiale uddannelser (HHX og HTX) med mindre undervisningsministeren giver dispensation herfor.

På samme vis er der ej heller hjemmel til - uden undervisningsministerens dispensation - at udbydere af HHX og HTX ikke udbyder de underliggende EUD-uddannelser.

Når vi alligevel byder ind på udbudsretten på de to erhvervsgymnasiale uddannelser uden tilhørende EUD-uddannelser, er det alene, fordi vi har den holdning, at Danmarks 14. største by og de mange unge, der bor i Helsingør, naturligvis skal have et bæredygtigt udbud af såvel HHX som HTX.

Kan U/Nord af de grunde, der måtte være til det, ikke løfte opgaven, er vi på Helsingør Gymnasium forpligtet til at forsøge at løfte opgaven i stedet for. Også selvom det ikke i økonomisk forstand ikke er nogen god forretning på kort eller mellemlang sigt og forventeligt kun bliver 2 udbud, der på sigt og i bedste tilfælde kan hvile i sig selv rent økonomisk.

Når vi tror på, at vi på sigt kan løfte opgaven, er baggrunden, at vi på Helsingør Gymnasium har bedre forudsætninger for at skabe et fagligt bæredygtigt uddannelsesmiljø, herunder et levende ungdomsmiljø for de erhvervsfaglige gymnasieuddannelser, hvis det bliver udbudt fra samme adresse som den adresse, hvor vi for nuværende udbyder STX.

Det gælder både ift. fagligt bæredygtige miljøer, hvor eleverne på HHX/HTX vil kunne indgå i en valgfagsrække, der er markant større end den række, de kan vælge blandt for nuværende.

På samme vis gælder det også ift. den bredere skolekultur, hvor forventeligt 2 klasser (1 HHX klasse og 1 HTX klasse) vil indgå som en del af eleverne på Helsingør Gymnasium. Vores elever på HHX/HTX vil blive en del af vores kultur og de mange aktiviteter og arrangementer, der gør vores skole til noget særligt. Med et lån fra Team Danmark kan man sige, at de bliver en del af noget større.

Den analyse kan vi fornemme deles af såvel Helsingør Kommune som af U/Nord.

Helsingør Kommune har efter vore vurdering ingen holdning til hvem, der udbyder uddannelserne, så længe de bliver udbudt lokalt - og efter U/nord har skrinlagt planerne om at bygge en ny skole i et campuslignede uddannelsesområde tæt på Helsingør Station, er det vurderingen fra Helsingør Kommune, at Helsingør Gymnasium er oplagt sted, hvor eleverne på udbuddet af HHX og HTX kan få det mangler ift. det eksisterende udbud under U/Nord.

I dialogen med U/Nord har U/Nord udtrykt et klart ønske om at vi som skole forestår uddannelsen af HHX ud fra de samme argumenter som ovenfor eller sekundært bliver placeret lige i nærheden af Helsingør Gymnasium (på den lokale udskolingsafdeling). Analysen af, at den rette placering for uddannelserne (som minimum HHX) er på Helsingør Gymnasium, deles altså af alle aktørerne.

På Helsingør Gymnasium har vi altså en velfungerende stx-skole, der kan danne grundlag for vores ambition på Helsingør Gymnasium om at skabe et helt gymnasium for alle de 3-årige gymnasieuddannelser.

På Helsingør Gymnasium har vi den ambition at vi gerne vil give de unge i Helsingør de bedste betingelser for at danne og uddanne sig lokalt i Helsingør.

Vi ser frem til en positiv tilbagemelding på vores ansøgning.

På vegne af bestyrelsen for Helsingør Gymnasium

Formand
Helsingør Gymnasiums bestyrelse
Jörg Hübner

Rektor
Helsingør Gymnasium
Claus Ellekær Sommer-Madsen